

היום נלמד בעזרת ה':

נדרים דף עה

משנה: האומר לאשתו - כל הנדרים שתדרי מהרגע שאצא מכאן ועד שאבוא בחזרה ממקום פלוני הרי הם קיימים, לא אמר כלום, לפי שאינו יכול לקיים נדרים שלא באו לעולם.

ואם אמר - כל הנדרים שתדרי מהרגע שאצא מכאן ועד שאבוא בחזרה ממקום פלוני הרי הם מופרים, לדעת ר"א הם מופרים למרות שעדיין לא באו לעולם, משום שיש קל וחומר, שאם הוא יכול להפר נדרים שכבר חלו שהם חזקים ביותר הרי שבוודאי הוא יכול להפר נדרים שעדיין לא חלו ואינם חמורים כ"כ.

ולדעת חכמים אינם מופרים, לפי שנאמר "כָּל נֶדֶר וְכָל שְׁבַעַת אֶסֶר לְעֵנֶת נַפְשׁ אִישָׁהּ יְקִימְנוּ וְאִישָׁהּ יַפְרֶנּוּ", נדרים שבאו לכלל 'הקם' כלומר נדרו שחלו הרי הם באו לכלל 'הפר' כלומר שהוא יכול להפר, אבל נדרים שעדיין לא באו לעולם ולא חלו אין הוא יכול להפר.

גמרא: איבעיא להו: לדעת ר"א הסובר שאפשר להפר נדרים שעדיין לא באו לעולם, האם הנדרים שנדרה לאחר ההפרה חלו ומיד התבטלו, או שהם לא חלו כלל כיון שכבר הפר לה לפני שנדרה אותם?

הנפקא מינה היא במקרה שאדם אחר התפיס את נדרו בנדר שלה, כגון שהיא נדרה נזירות ובא אדם אחר ואמר 'ואני כמוה', אם הנדר שלה חל ומתבטל, הרי שאותו אדם אכן התפיס את נדרו בנדרה ונהיה נזיר, אבל אם הנדר שלה לא חל כלל הרי שגם נדרו של אותו אדם לא חל, לפי שהוא התפיס את נדרו בדבר שאין לו ממשות שהרי נדרה מעולם לא חל, וא"כ אותו אדם אינו נזיר.

ת"ש: למדנו במשנתנו - אמר רבי אליעזר, אם הוא יכול להפר נדרים שבאו לכלל איסור כלומר שכבר חלו שהם חזקים ביותר, הרי שבוודאי הוא יכול להפר נדרים שלא באו לכלל איסור כלומר שעדיין לא חלו ואינם חמורים כ"כ. עד כאן המשנה. א"כ מוכח שהנדרים לא חלו כלל!

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

דחייה: המשנה לא אמרה שהנדרים 'לא באים' לכלל איסור אלא שהם 'לא באו', כלומר שעדיין הם לא באו לכלל איסור אבל כשהיא תנדור אותם הם יבאו לכלל איסור ויחולו.

ת"ש: למדנו בבבביתא - אמר להם רבי אליעזר לחכמים, ומה במקום שלא יכול להפר את נדרי עצמו לאחר שנדר, יכול להפר את נדרי עצמו לפני שינדור, במקום שיכול להפר את נדרי אשתו לאחר שנדרה בוודאי שיכול להפר לה לפני שנדרה. ביאור: למרות שאדם לא יכול להפר את נדרי עצמו לאחר שנדר, אבל הוא יכול להפר אותם לפני שהוא נודר, וכפי שלמדנו לעיל (כג:): שהרוצה שלא יתקיימו נדריו כל השנה יעמוד בראש השנה ויאמר כל הנדרים שאני עתיד לנדור יהיו בטלים. ואם הוא יכול להפר את נדרי עצמו לפני שנדר למרות שלא יכול להפר לעצמו לאחר שנדר, הרי שאת נדרי אשתו שיכול להפר אותם לאחר שנדרה בוודאי שיוכל להפר אותם לפני שנדרה. ע"כ הברייתא.

כעת הגמ' מבארת את ההוכחה מהברייתא:

מאי לאו: מסתבר שנדרי אשתו דומים לנדרי עצמו, כשם שהמבטל בראש השנה את נדרי עצמו שידור בעתיד הרי שהם לא יחולו כלל (= שאם הם יחולו כבר לא יוכל לבטלם, שהרי אין אדם מבטל את נדרי עצמו, ולכן בהכרח שהביטול שעושה בראש השנה גורם להם שלא יחולו כלל) כך המבטל את נדרי אשתו שעדיין לא באו לעולם הם לא יחולו כלל. א"כ מוכח שהנדרים לא חלו כלל!

דחייה: אין נדרי אשתו דומים לנדרי עצמו, אלא נדרי עצמו לא חלים כלל, אבל נדרי אשתו חלים ומתבטלים מיד.

ת"ש אמרו לו לר"א וכו': **בקטע זה רבו הגירסאות ברבותינו הראשונים, אנו מבארים לפי גירסת התוס' כתב יד. וכך היא הגירסא**: ת"ש אמרו לו לר"א מקוה יוכיח שמעלה הטמאים מטומאתם ואינו מועיל על הטהורים מליטמא, שמע מינה לא חיילי: אמרו חכמים לר"א - למרות שמקוה מטהר את הטמאים שטובלים בו, אבל אינו מציל את הטובל בו מליטמא אח"כ, שאם לאחר שאדם טבל הוא נגע בשרץ הרי שהוא שוב נטמא ואין הטבילה שטבל קודם לכן מועילה לו שלא יטמא שוב, א"כ יש להוכיח שכמו כן אף שהבעל יכול להפר את נדרי אשתו לאחר שתידור הרי שאינו יכול להפר לה לפני שתידור. ע"כ דברי חכמים לר"א. מכך מוכיחה הגמ' שהנדר לא חל כלל, לפי שחכמים אמרו לר"א לשיטתך כיון שמקוה מטהר את הטמאים א"כ הוא

(המשך בדף הבא ↓)

צריך להציל על הטהור מלהיטמא אח"כ, משמע שר"א אמר להם שכיון שהבעל מפר את הנדרים שכבר חלו לכן הוא יכול להפר את הנדרים שאשתו עדיין לא נדרה והפרתו תועיל שלא יחולו כלל בדומה למה שחכמים משיבים לו שלשיטתו צריך להיות שמקווה צריך להציל על הטהורים שלא יטמאו כלל.